

Zpravodaj KDS

1. ročník

číslo 1

Hodnocení činnosti KDS za uplynulý rok

Představy o budoucí politické straně se formovaly již v první polovině 80. let, tehdy ještě v plné jednotě s Jánem Čarnogurským a Slováky - tato jednota byla však záhy shledána nepraktickou a nahrazena dohodou o těsné unii podle formule CDU-CSU v Německu. Křesťanská demokracie byla, jako již poměrně jasně definovaný proud, spoluzakladatelkou Hnutí za občanskou svobodu v roce 1988. Právě v souvislosti s HOS a s potřebou definovat vlastní autonomii došlo v polovině roku 1989 k formování vlastní KDS a také k prvnímu rozkolu. V té době již nikdo nepochyboval o nutnosti založit křesťansky orientovanou stranu - právě spor o to, zda se slovo "křesťanská" smí či nesmí vyskytovat v názvu politické strany, se však stal prvním kamenem úrazu. Na základě odmítavého stanoviska se od nás oddělila část dnešní Občanské demokratické aliance (ODA) a bohužel také část evangelických aktivistů. Za normální situace bych bral jejich protiargumenty velmi vážně a váhal bych, zda se sluší či nesluší zatahovat náboženské atributy do politiky (přestože je to ve většině Evropy běžné). V naší konkrétní situaci, kdy jsme teprve na prahu jakékoli demokratické artikulace, se domnívám, že právě adjektivum "křesťanský" funguje a ještě dlouho bude v očích veřejnosti fungovat jako jakási ochranná známka a záruka poctivosti.

Jako politická strana (de facto existujeme od 3. 12. 1989, de jure od 31. 1. 1990, kdy jsme byli podle nově schváleného zákona zaregistrováni jako první politická strana v ČR) jsme prošli také většinou krizí a problémů, které potkaly všechny ostatní politické strany a zvláště strany pravicové v souvislosti se žalostným stavem demokratické kultury u nás, v souvislosti s nešťastnou polistopadovou politikou zaměřenou proti politickým stranám vůbec a v neposlední řadě v souvislosti s aktivní rozvrtnou činností domácích i zahraničních bezpečnostních služeb. Naše strana čtyři měsíce patřila k OF a zastávala významné pozice v jeho vedení, poté se s OF rozešla (mnoho našich aktivistů tehdy tuto roztržku neakceptovalo a zůstalo v OF) a uzavřela předvolební koalici s KDĽ a CSL. Výsledky této koalice v parlamentních volbách je třeba hodnotit jako porážku jak v České, tak zvláště ve Slovenské republice. Trpkost této porážky poněkud zmírňuje fakt, že KDU byla vlastně jedinou koalici politických stran v klasickém slova smyslu, která ve volbách uspěla (jinak jen OF,

komunisté a nacionální strany). V České republice získala KDU nečekaných 9% mandátů (příznivě pro KDS vypovídá fakt, že 44% preferenci na kandidátkách KDU bylo ve prospěch KDS). Komunální volby v listopadu, zoufale improvizované, potvrdily vzestup křesťanských stran. KDĽ je nejsilnější na Slovensku, CSL získala asi 12% hlasů, 1,3% hlasů odevzdaných pro členy KDS je podle mého názoru spíše důvodem k optimismu: jednak na našich kandidátkách figurovalo množství nezávislých kandidátů, jejichž hlasy se nám nezapočítávají, jednak byly hlasy v náš prospěch odevzdvány jen asi v 300 z více než 6.000 obcí, poněvadž v ostatních jsme nekandidovali. Ve většině těchto obcí jsme samozřejmě dostali mnohem vyšší procento hlasů, v několika z nich jsme byli nejsilnější stranou. Podle předběžných propočtů odpovídá tento výsledek zhruba 4% v analogických parlamentních volbách - což už zakládá rozumnou možnost kandidovat za rok v případě nutnosti samostatně, i kdyby platila 5-ti procentní klauzule.

Již jsem konstatoval, že jsme se ani my nevyhnuli vážným vnitřním krizím: narodil od větší ostatních politických stran však u nás nešlo o střetnutí zásadně protichůdných politických linií, nýbrž spíše o spory personální, které byly na zájmovém sjezdu strany do značné míry překonány. Naše strana se rozvíjí způsobem, který je možné označit za dynamický a přitom solidní (v současné době se blížíme hranici 4.000 členů, přičemž velká část z nich se na práci strany opravdu aktivně podílí). Pro nejbližší budoucnost je třeba pokládat za klíčový organizační i politický úkol naše "plošné" rozšíření: je sice hezké, vzroste-li členská základna v obci z 20 na 80 lidí, politicky je však pro KDS mnohem cennější, dokáže-li MO získat 10 či 20 aktivistů a iniciátorů v sousedních obcích, kam jsme dosud nepronikli.

Přes všechno, co jsme zatím podnikli a stále podnikáme, se nám nepodařilo získat sdělovací prostředek, který by byl naší straně příznivě nakloněn - a naopak oficiální sdělovací prostředky předvádějí spíše pravý opak takového postoje. Jinak je ovšem naše vnitropolitické i zahraničněpolitické postavení mnohem silnější, než by odpovídalo našim současným zjevným možnostem. Do určité míry to souvisí s naší dávnou účastí ve světské i církevní opozici, zcela jasně to souvisí s tím, že jsme těžko zkompromitovatelní a že naše poli-

(pokračování na 4. straně)

Tiskové komuniké z Velehradu

Dne 16. 12. 1990 se sešly na památném Velehradě, místě symbolizujícím společné kořeny našich národů, delegace křesťanských demokratických stran ČSFR. Delegaci Křesťanskodemokratického hnutí vedl jeho předseda dr. Ján Čarnogurský, delegaci Čs. strany lidové vedl její předseda Ing. Josef Lux, delegaci Křesťansko-demokratické strany vedl její předseda dr. Václav Benda. Představitelé křesťanských demokratických politických sil naší federace se shodli na následujících stanoviscích:

1. Křesťanství, z kterého vychází naše politická práce, jeho etický imperativ, důraz na spravedlnost a pravdu, sociální akcent, tvoří základ naší spolupráce. I když jsme si vědomi naší názorové plurality, bude i v budoucnosti naše spolupráce vycházet z vzájemné důvěry.

2. Jako výraz konkrétní spolupráce jsme se dohodli na pravidelných vzájemných setkáních představitelů našich stran a hnutí i jejich zástupců

v zákonodárných sborech.

3. Vzhledem k nedostatečné vzájemné informovanosti české a slovenské veřejnosti jsme se dohodli na úzké redakční spolupráci našich tiskových orgánů.

4. Základem plurální demokratické společnosti jsou politické strany a hnutí. Považujeme proto za nutné, aby byla urychleně vyřešena jejich právní a ekonomická existence.

5. Vyslovili jsme společnou podporu urychlenému provedení radikální ekonomické reformy počínaje nápravou kvívd. Jen luková reforma může vytvořit předpoklad pro vybudování sociálního tržního hospodářství.

Dále jsme si navzájem osvětlili stanoviska k postavení obou našich národů k vývoji a budoucnosti ČSFR a problematiku začlenění našich národů do Evropy.

dr. Ján Čarnogurský
Ing. Josef Lux
dr. Václav Benda

Jak rozšířit členstvo

Na pražský sekretariát došli celkem tři dopisy, které kritizují "Velkou stranickou hru", jejímž jsem autorem. To je podle mého názoru zcela v pořádku. Ani jsem nepředpokládal, že by se taková hra mohla líbit každému. Touto hrou jsem však sledoval dva cíle.

Zprv jsem chtěl trochu zpestřit naši práci, ale především jsem chtěl upozornit na nejdůležitější úkol, který nás čeká v tomto roce.

Naše strana má přímý politický vliv pouze v každé dvacáté obci. Přestože ve velkých městech (kromě Prahy a Ostravy) byly volební výsledky pro naši stranu příznivé, takže každá dvacátá obec je v našem případě podstatně víc než 5% populace, rozhodně nemáme důvod k sebeuspokojení. Z tohoto stavu jasně vyplývá náš úkol pro tento rok - rozšířit naši členskou základnu.

Nejprve bychom si však měli položit základní otázku. Jaké členy mezi námi potřebujeme? Na takto položenou otázku si asi každý dokáže odpovědět sám, přesto bych se to pokusil shrnout. Ideálem je člověk slušný, schopný, který je ve svém místě navíc oblíbený a má tam i určitý politický vliv. Pokud získáme v místě, kde naše strana dosud nepůsobí, jediného takového člověka, můžeme si být jisti, že v krátké době kolem sebe shromáždí řadu dalších lidí a vytvoří místní organizaci.

Problém je jediný. Kde takového člověka hledat? Jak ho rozeznat od ostatních? První možnost je, že ho prostě známe. Co však dělat v případě (a takového bude většina), že máme před sebou obec, v které nemáme jediný kontakt. Jak najdeme

člověka, kterého potřebujeme?

Věc není tak složitá, jak by se na první pohled zdálo. Ze 66 tisíc poslanců zvolených v České republice do obecních zastupitelstev je více než 18 tisíc bez politické příslušnosti. Asi to nebude platit bezvýhradně, ale především v menších obcích, kde se lidé mezi sebou znají a nezvolili by si člověka, kterému nedůvěřují, to budou lidé, jaké potřebujeme.

Vím, zatím jsem pominul tu nejzákladnější věc. Mezi nezávislými poslanci může být řada bývalých komunistů nebo prostě lidí jiné politické orientace než je naše. Ovšem to se uvidí. Hlavní je získat jména a adresy všech nezávislých poslanců. Ty by měly být dostupné na okresních zemských úřadech nebo na okresních statistických úřadech. Potom bude před vámi řada možností. Vyhledejte tyto poslance a promluvte s nimi osobně. Pozvěte nezávislé poslance z vašeho okolí na schůzi vaší místní organizace. Uspořádejte setkání nezávislých poslanců vašeho okresu a pozvěte na ně předstevitele KDS nebo naše poslance z ČNR nebo FS. Slibuji vám, že vám bude centrum v této věci nápomocno. Připravujeme i různé propagační materiály (těžko někoho přesvědčovat s holýma rukama).

Závěrem bych chtěl odpovědět těm členům, kteří se na mě obraceli s otázkou, jak mají ve straně pracovat, co mají dělat. Odpověď zní, získávejte nové členy, hledejte a řešte problémy kolem vás nebo v jejich řešení aspoň pomáhejte našim poslancům.

Tomáš Svoboda

Z PARLAMENTU

Marek Benda

Poslední předvánoční týden a zvláště poslední den zasedání (21. 12. - do 1. hodiny ranní) byl poznamenán boji o novou strukturu předsednictva. Kromě návrhu státního rozpočtu (o kterémž mě přesvědčili lidé vzdělanější, že není tak klíčový, jak by se mohlo zdát - neboť jeho příjmy a tedy i výdaje nejsou ještě skutečné peníze, ale ponejvíce odvody státních podniků, tedy "nepeníze" kolující v státně-podnikové sféře) a několika správních zákonů byly na počátku jednání odměny předsednictva CNR a návrh na novou volbu předsednictva. Zde se jedná o několik problémů:

1. Zcela neodůvodněné jsou pravomoci předsednictva, které je vlastně ve vztahu jakéhosi politbyra.

Tyto pravomoci bude nutné změnit a omezit v souvislosti s novým jednacím řádem CNR a některé dokonce až novou Ústavou ČR.

1. Naprosto nevhodné je zastoupení politických směrů v předsednictvu. Zde se jedná zejména o pravový klub OF, který by chtěl (a bylo by to vzhledem k jeho podpoře v plénu zcela přirozené) posílit své postavení v předsednictvu CNR.

Oba tyto problémy se týkají obdobně i situace ve FS.

3. Problémem, který celou diskusi vlastně vyvolal, i když je ve srovnání s politickými důsledky předchozích dvou citovaných problémů dost bezvýznamný, je otázka odměn předsednictva. Předsednictvo CNR si rozdělilo odměny - od asi 70.000 Kčs předsedkyni až po asi 25.000 Kčs řadovým členům předsednictva - které, jak tvrdí (a nemám důvod jim nevěřit) dostali všechny vlády i předsednictvo SNR (pouze FS je odmítlo) a které odměňování zřejmě poukázali na humanitární účely. Přesto je toto krok, který vrhá v očích veřejnosti nepříznivé světlo na celou CNR a který poslance

značně pohoršil.

Ze všech těchto důvodů bylo na návrh MKDPOF (Meziparlamentní klub demokratické pravice Občanského fóra) hlasováno o nových volbách do předsednictva, které jsme sice těsně prohráli (poslanci KDS hlasovali pro všichni a z poslanců CSL většina), které ale přesto bude zřejmě znamenat nutnost rekonstrukce předsednictva. V této souvislosti došlo k jednomu z prvních vážnějších sporů v klubu KDU CNR, kde poslanci KDS jednoznačně podporovali snahu MKDPOF na rekonstrukci předsednictva a poslanci CSL se k

tomu stavěli velmi vlažně - jestli vůbec máme pravici OF podporovat, jestli to není jejich vnitřní záležitost atd. Myslím si, že i do budoucna toto může být značným problémem, neboť naši poslanci v souladu s usnesením sjezdu KDS pokládají pravový klub OF za svého přirozeného spojence, zatímco poslanci CSL vidí v OF monoití jim nepřátelský a nechťejí se plést do jejich vnitřních problémů.

Přeji Vám všem všechno nejlepší do nového roku a hlavně hodně sil a doufám, že i Vy budete nadále podporovat naše snahy o spravedlivější budoucnost naší země.

ANKETA ... přání do nového roku

S tím, co přát do nového roku svým blízkým, většinou člověk velké potíže nemá. Ale co přát politické straně? Na tuto otázku nám odpovědělo několik našich poslanců

P. Zahradníček, ČNR - Především větší členskou základnu. Také větší soudržnost - loni bylo dost všelijakých sporů. A aby vešla více ve známost, s čímž souvisí také noviny.

P. Tollner, ČNR - V první řadě tisk. Dál aby se takřkajíc "plošně rozrostla", aby aspoň ve všech okresech byli naši lidé - a samozřejmě aby nás bylo víc. A v neposlední řadě větší harmonii ve vztazích uvnitř naší volební koalice.

J. Strašek, ČNR - Hlavně zdraví, že. Ale vážně - aby měla aspoň jednu tolik členů, co má teď.

M. Kaplanová, SN FS - Aby její autenticita a pravost byla zdrojem usmíření mezi lidmi a morálního uvědomění národa.

V. Benda, SL FS - Především aby nikdy nezapomněla, co si dala do svého programu: že úkolem politiků je služba a že zájmy země musí mít vždy přednost před úzkými zájmy strany. V zájmu země je pokračovat v návratu k demokratickému a právnímu státu, rychle a spravedlivě uskutečnit první kroky ekonomické reformy a privatizace tak, aby již na sklonku roku vyhlídka prosperity převážila nad nevyhnutelnou daní čtyřicetileté komunistické devastace, a zabezpečit zemi před vnitřní destrukcí a hlavně zahraničním ohrožením.

Pokud KDS, vnitřně svorná a vedená společným křesťanským záměrem, dokáže iniciovat celé hnutí pravého středu a rozhodující způsobem přispět k obnově země, pak věru nemám co naší straně více přát.

M. Tyl, SL FS - Kvalitní členskou základnu!

I. Šimečková, SN FS - Přeju jí, aby měla větší popularitu než dosud, aby získala více příznivců a to i v řadách nevěřících a aby dosáhla takových úspěchů jako křesťansko-demokratické strany v jiných státech.

J. Tomsa, SL FS - Co přeju KDS? Především - jestliže jí něco přeju, tak to přeju především sobě jako poslanci za KDS a co přeju té straně je pak pochopitelné pohled poslance.

KDS jako takové přeju, aby měla co nejvíce členů, protože v tom je základ strany, neboť žádný ústřední výbor nemůže stranu zachránit, pokud se neopírá o širokou členskou

základnu. Aby tu členskou základnu měla, musí dělat nějakou práci, kterou by se prezentovala na veřejnosti tak, aby jí získala. Musí to být práce vyplývající z jejího programu: musí to být práce křesťanská, založená demokraticky. Co bychom měli dělat? Domnívám se, že práce je poněkud stísněna danými poměry. Jednak jsme str. mladou, lidé o nás nevědí. Za jsem se účinně nereprezentovali na veřejnosti, už třeba tím, že nemáme vlastní tisk. Strana, která nemá vlastní tisk, prakticky ztrácí vliv na široké vrstvy obyvatel, tím přichází o své voliče a členskou základnu.

Ústřednímu výboru KDS (tj. těm, kteří stranu řídí) přeju, aby tam byla skutečně organizovaná práce, která by byla rozdělena na co největší počet lidí. Aby se nepěstoval nějaký novodobý kult osobnosti, aby tu nevyrostali lidé, kteří se domnívají, že jen oni jsou schopni všechno zařadit. Měli bychom se poučit ze špatné práce ostatních politických stran, abychom neupadali do stejných problémů.

Také bychom měli navázat na historické tradice tohoto státu a národa. Musíme navázat na pol. představitele, kteří byli ryzími křesťany a demokraty. Abychom to mohli udělat, musíme znát jejich myšlenky, ideologii, názory na různé životní problémy. Je třeba, aby každý, kdo se pokládá za politika křesťanské strany, znal Masaryka, Beneše, současnou světovou literaturu, aby znal nejenom historii vlastního národa, ale i historii evropskou. Každý politik by měl být především člověk nesmírně vzdělaný.

M. Benda, ČNR - Přeji straně i všem jejím členům hodně optimismu, sil a Božího požehnání do příštího roku. Pro naše úspěchy není a nebude důležité, kolik nás je, ale zdali jsme dostatečně zapálení a ochotni pro stranu pracovat.

A. Chutný, ČNR - Naši Křesťansko-demokratické straně přeju, aby se mnohonásobně zmožnila, aby lidé pochopili záměry a politický směr naší strany a aby mnozí, kteří nás teprve jenom tak mírně podporují, poznali, že opravdu chceme to nejlepší pro naše lidi.

J. Litomský, ČNR - Aby zlepšila organizační práci a rozšířila členskou základnu.

J. Honajzer (OF), ČNR - Všechno nejlepší.

Co s osmašedesátníky?

V Brně se sešlo kolegium pravových stan a hnutí a ze závěrů ční požadavek deobševizace veřejného života - a to bez výjimky. Kdokoliv byl někdy v KSC, nemá morální právo zaujmout po pět let veřejnou funkci. Jasně a radikálně stanovisko. Předlistopadové komunisty si kromě jejich stranického tisku asi sotvakde troufne obhajovat, ale co komunisté vyhození po roce 1968? Ti už své obhájce mají. Nejčtenější bude asi pan Jiří Hanák z Lidových novin. Kdo se opovází zpochybnit kompetenci osmašedesátníků budovat demokracii, ten to obratem schytá. Když nebyl do komise pro přípravu ústavy schválen prof. Jiří Jiránek, spustil kanonádu proti "aktérům spektakulárních hladovek", jak tehdy označoval ty, co ho odmítli. Pozoruhodné hodnocení protikomunistických aktivit S. Devátého a jiných. A teď přišla výše citovaná výzva. A je tu opět p. Hanák. V LN z 18. 12. píše o nahnědlých kosůlkách a suchých spodkách vyzvatelů. Tvrdí, že party disciplinovaných voličů z dob totality, kteří si celou dobu stílali útulné pelíšky v řiti Matky strany (původní citace) se nemají právo vyjadřovat k jeho kolegům - exkomunistům z šedesátých let, kteří (údajně většina) prý k volbám nechodili. Zajímavý a nový fakt, ale pochybný argument. Prý člověk, který konvertoval od komunismu, je politicky věrohodnější než disciplinovaný králičí - voliči (opět původní citace). Kdybych chtěl pokračovat v nasazeném stylu, vznesu otázku: Co považujeme pro člověka za méně škodlivé - nikdy do KSC nevstoupit a chodit k volbám, nebo KSC budovat, dostat se do pomyslného proudu, být vyhozen a následně nechodit k volbám? Pro toho, kdo s KSC nechtěl mít nikdy nic společného, jistě to první, ale povídejte to osmašedesátníkům. Není to náhoda, že jim lidé většinou nevěří. Nikdo netvrdí, že mezi nimi nejsou slušní lidé, ale v politické praxi se svých návyků zbavují jen ztuhla. Pan Hanák je toho příkladem. Ze zlostné sliny, krví podlých očí a trapnosti byly dosud obviňovány jiné tiskoviny než Lidové noviny,

ale imunní jak se zdá není nikdo. Nechápu proč to p. Hanáka tak rozzuřilo. Pokud si reformní exkomunisté založí nový podnik, jako jsou třeba Lidové noviny, nikdo nemůže ani nechce vyžadovat jejich odchod. Je to jejich podnik a nikdo jim nemá co rozkazovat, koho mají zaměstnávat a na jakém postu. Stejně tak si nikdo nemůže vynucovat odchod exkomunistů navolených do zákonodárných sborů na kandidátkách vítězných hnutí. To je záležitost jejich voličů. Je tu ale tisíce jiných důležitých míst ve státní správě a na podnicích, která jsou jmenována a ovlivnitelná jen shora a kde si veselé lebedí komunisté, co snad zahodili průkazky a šklebí se na bezmocný plebs. Lidé nechťejí masové procesy, ale prostě aby tiito lidé už odešli. A sami nepůjdou. Kdo je tedy přinutí? Ukazuje se, že osmašedesátníci, kteří jsou na klíčových místech, to nebudou. Je to logické. Ti vytlačovaní by se ptali: "jakým právem, což tys také nebyl komunistou?" A obávám se, že odpověď p. Hanáka ve stylu "byl, ale už jsem zmoudřel a několikrát jsem nebyl volič" by moc nezabírala. Zde musí být jasné kritérium. Myslím, že je každému jasné, že když se dnes vymění komunistické vedení hrotičiho se podnikem za nekomunistické, tak že to k žádnému radikálnímu obratu nepovede, ale lidé musí mít důvěru, že ten, kdo vede, dělá, co může. Komunistům nevěřít nikdo. Tolik se mluvilo o jejich nepostradatelných zkušenostech. A výsledek? Ekonomický pád pokračuje. Kde se však nenajdou nestraníci ochotní převzít odpovědnost a riskovat, pak je to už jejich chyba, ale musí se jim dát znovu šance. Impuls už ale teď musí přijít zeshora. Lidé si v porevoluční eufonii neuvědomili, že je třeba čistit od základů a spokojili se s povrchními změnami. Jednak ve své pohodlnosti a jednak v naivní víře, že ti ponechaní budou sekat dobrotu. Komunisté, co odházeli své průkazky, se už ale natolik opevnili, že si mohou dělat s lidmi

(pokračování na 4. straně)

SLOVNÍK POLITICKÝCH POJMŮ

Redakci se podařilo sehnat kompletní politický slovník Rogera Scrutona a tak vám můžeme jednotlivá vybraná hesla nabídnout v abecedním pořádku. Pro přesnost - překlad je z roku 1989 od Petra Pitharta.

Aristokracie
V řečtině znamená vládu nejlepších. Aristotelés kladl do protikladu aristokracii, v níž k vládnutí opravňuje "areté" (lidská a občanská výtečnost), a oligarchii, v níž je k vládnutí třeba bohatství. V obou případech jde o formu vlády "málo", ale pouze v prvním je vykonávána v zájmu "mnoha". Aristotelovi šlo o ideální typy, dosud je však běžné rozlišovat obdobně mezi současnými typy vlád: totiž na ty, v nichž moc je v rukou menšinové třídy s dědičnými výsadami (aristokracie), a na ty, v nichž moc náleží menšinové skupině nebo straně, přičemž členství v nich principy dědičnosti omezeno není (oligarchie). V tomto smyslu lze o aristokracii mluvit ve dvou významech: o aristokracii v některých řeckých městských státech a v podobných soustavách, v nichž

vládnoucí třída drží v rukou moc bez svolení panovníka, a o té, která je známa z Evropy, kde aristokratická oprávnění byla zpravidla udělována nebo potvrzována panovníkem. Tento druhý typ je známější a můžeme se na něj dívat ze tří hledisek:

1. Právně politické hledisko. Rozhodující tu je, že a) příslušnost k vládnoucí třídě je dána především dražbou půdy a dále pravidly dědičnosti (zpravidla podle příbuznosti), b) z toho vyplývající udělování hodností a oprávnění panovníkem, který potvrzuje toho kterého příslušníka aristokracie a jeho nástupce v získaném politickém postavení, c) titul mu udělený znamená, že může zastávat vládní úřad (například že může ve Spojeném království zaujmout místo v Sněmovně lordů nebo se stát členem panovníkovy tajné rady), a to právě

díky tomu, že jako dědic vstoupil do práv, která jsou vymezena za a) a za b) (ačkoli časem se může obojí ztenčit či vyčerpat). Nakonec z toho všeho vyplynou dědičná oprávnění k půdě, statkům a úřadům. Lidem stojícím mimo se přístup do řad aristokracie zpravidla umožňoval, ačkoli sociální mobilita se v tomto směru měnila s průběhem času a od místa k místu.

2. Ekonomické hledisko. Téměř obecně se uznává, že výše uvedené vzorec právních vztahů je spojen s ekonomickými vztahy a že je jimi patrně vysvětlitelný. V marxistické teorii se například všechno, co je uvedeno za 1., pokládá za popis právní a politické nadstavby, která je vyjádřením a vysvětlením mocenských vztahů, zejména moci toho, kdo ovládá půdu, na níž někdo jiný musí pracovat. Proto na tento určitý typ aristokracie pohlíží jako na výraz feudálních výrobních vztahů, které ve formě skutečné koncentrace vlivu přecházejí pouze do té míry, v níž pozemkové vlastnictví skýtá moc (zejména jistou díli svrchovanost nad určitou částí území), lišící se od té, kterou sebou nese movitý majetek. Marxistické vysvětlení je často předmětem kritiky, především proto, že nedokáže vysvětlit přetrvání evropské (a zejm-

na britské) aristokracie i po zrušení feudálních způsobů držby půdy.

3. Společenský zřetel. Ten je patrně nejjivější v lidové představivosti, která ztotožňuje aristokracii s každou dědičnou výsadou, s volným časem, luxusem a se způsobem, který k tomu ke všemu patří. Proto se představa aristokracie začala spojovat s představou "vytříbených způsobů", kterými se někdy dědičná oprávnění odůvodňují. Jsou aristokratické ctnosti a aristokratické neřesti, a ty nabývají výrazných podob ve fantazijním a moralizujícím myšlení. Dokládá to tajemné charisma obklopující šlechtické tituly - okolnost, která si vynutila, aby i Dracula byl hrabětem.

Někdy se s celým tímto popsáním uspořádáním spojuje původní význam aristokracie jako "vlády nejlepších". Vzhledem k zákonitě nedokonalosti všech lidských bytostí a lidských pořádků můžeme v nejlepším případě doufat, že bude nějaká třída vychovávána tak, aby moci přivýkla a byla odměňována hodnotami a výsadami, jichž je zapotřebí, aby přijala omezení této moci a odpovědnost, kterou přináší úřad. Základní otázkou zůstává, zdali dědičná oprávnění podporují nebo nepodporují vládu v zájmu mnoha.

LISTÁRNA

Kde kázeň, tam stud a bázeň

V uplynulém roce došlo u nás k nevidanému a možná i záměrnému rozšíření pornografie a k celkovému uvolnění mravů, což ve svém důsledku přináší společenský chaos na školách a počátek mravní zkázy mnoha našich nezletilců. Situace již došla tak daleko, že i sami pedagogové apelují formou otevřených dopisů na ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR se žádostí o bezodkladné řešení.

Díky mnoha našim sdělovačím prostředkům a jejich prapodivnému nezájmu o výchovné působení na děti a mládež a soustavnému předhánění v laciné erotické propagandě, se mnohé z našich odrostlejších dětí doslova stávají "cynickými živočichy", kteří lační po sexuálních rozkoších a životě bez citového obsahu.

Nemá smyslu vyjmenovávat viníky, kterých je ostatně tolik, že by na jejich výčet nestačila ani objemná míha. Tak daleko jsme došli na prahu otvírání se světu. Je moc smutné, že ve jménu demokracie - a tím i možnosti hovořit o všem, bez ohledu na věk - se erotické modle klanějí a propůjčují i oblíbení herci a dokonce i učitelky, které dokonce patří mezi nejčastější vyznačky a ctitelky tohoto nejstaršího řemesla na světě.

Všem těmto věhlasným "odborníkům" bych chtěl připomenout slova asi třináctileté prostitutky, jejíž počínání po "výkonu činnosti" jsem nedávno pozoroval na autobusovém nádraží v Hranicích na Moravě.

Obklopena vrstevnicemi, kterým by více slušela v náručí panenka než cigareta, se před nimi vtahovala říkajíc: "Holky, dneska jsem udělala dva vepře, a hodilo to dva tácy...!" Radostně přitom ukazovala pomuchlané stovky a s gusem si pravící v rozkroku uvolňovala zcela zařezané rifle, když krátce předtím vylezla ze zánovního mercedesu s rakouskou SPZ.

Společně jsme se dostali do

situace, kdy je třeba postupovat odpovědně - a zvláště na prahu nového roku je třeba konečně říci - a co vlastně ve výchově chceme - a co ne! K této všezničující společenské nauce, jejíž nebezpečí posoudí až budoucí generace, by se okamžitě měli vyjádřit naše nejvyšší politické a morální autority. Primas český, kardinál František Tomášek, již tak učinil.

Jan Chudáček, Prostějov

Dnešní vztah demokratických stran pravického zaměření ke komunistické ideologii, komunistické straně a komunistům.

Zdůrazňuji, že se jedná o dnešní vztah, vztah v době, kdy jsou za námi parlamentní a komunální volby, vztah v době, kdy se začíná upevňovat demokratický systém ve společnosti. Domnívám se, že v zájmu upevnění tohoto demokratického systému je nutné komunistickou ideologii nejen odmítnout jako ideologii, kterou nevyznáváme a odmítáme, ale, a k tomu nám dávají historické zkušenosti právo, jako ideologii demokratickému systému nepřátelskou. Pokud se na tomto shodneme, je nyní důležité jak toto aplikovat do praxe, protože vztah ke komunistické ideologii se promítá do vztahu ke komunistické straně a ke komunistům samotným.

Protože naše strana vytváří demokratický systém, nesouhlasíme s tím, aby byla komunistická strana zákonem zakázána, ale musíme ji demokraticky eliminovat.

Omezit její vliv v poměrně krátkém časovém rozpětí je podle mého názoru možné jen důsledným odmítáním jakékoli spolupráce v jakékoli oblasti s komunistickou stranou. Tato důsledná nespoupráče se projevuje v samotné komunistické straně a mezi jejími členy tím, že musí získat dojem, a nebude to jen dojem, bude to faktický stav, že nemají v politické a společenské oblasti žádný vliv, žádnou možnost

spolurozhodovat o věcech veřejných. To se nutně musí projevit v rezignaci a demoralizaci podstatné části členů této stále ještě velmi početné strany a v konečném efektu k odlivu jejích členů.

Toto odmítání a nespoupráče však nesmí mít jen vnější podobu směrem k veřejnosti. Musí mít i vnitřní podobu, která předpokládá důsledné odmítání jakýchkoli tajných zákušních jednání, jakýchkoli kulatých stolů, kde by komunistická strana byt jen tajně měla nějaký podíl na moci. Neboť tento tajný podíl by byl s radostí rozšířen zpočátku mezi členy a později i mezi ostatní, což by značně diskreditovalo celý vznikající politický systém a oprávněně vedlo ve společnosti k odporu k této špinavé politice.

Voličům a příznivcům komunistické strany musí být jasné, že byt se dostavili k volbám a vyjádřili tak svoje přání podílet se na správě věcí veřejných, fakticky svým hlasem pro komunistickou stranu se tohoto podílu vzdali.

Naplňování tohoto programu musí byt základem, na němž musí byt naše politika vystavěna. Sebelepší křesťansko-demokratická politika zatížená v současné či budoucí době spoluprací s komunisty přestává byt politikou a stává se neomluvitelným politikářením a hazardem s demokracií.

Miroslav Šimek, České Budějovice

Přemýšlela jsem na konci r. 1990,

co bych rekla, kdybych při nějaké anketě byla dotázána na svůj názor na uplynulý rok.

Rekla bych, že mám stejné pocity jako člověk, který žil od malička v koncentráku za ostatními dráty, zařazen do ozebračované a nesvéprávné "masy lidu". V lágru, protože to byla jediná přístupná existence, se nějak zabýdlef a hledal i svůj kousek štěstí.

Loni před vchodem zastavil džíp

a všichni bez sebe radostí si běželi zabalit, protože měli vyjít na svobodu a stát se lidmi se všemi normálními právy. Když se vrátili, džíp už odjel s několika dávnou předem připravenými prominenty. Rekli nám, že teď bude všechno jiné, bude demokracie. Dozorci ale zůstali tiště a stali se také členy demokratického vedení. Brzy nás přesvědčili, že nesmíme zapomenat, co umějí, když ta práva bereme příliš vážně. Ale s nimi si musíme poradit sami - máme přece svobodu.

Přiděly, které byt minimální pro všechny, kteří nekradli ani nepomáhali dozorcům, se budou snižovat třeba i na polovinu. Musíme pochopit, že ti, co nás sem deportovali, to, co nám zabavili, už rozházeli, zničili a značnou část si zabezpečili na svá konta, samozřejměj nedotknutelná. Zem je tedy chudá a všichni to musíme nahrazovat. Tím, že si "utáhneme opasky" a budeme dít a dít. Na své deportaci máme přece všichni zásluhu.

Pokud nepochopíme, že organizátorů a jejich dozorců se zodpovědnost a její důsledky netýkají, nejsme demokratičtí - jsme fašisté, rozvraceči křehké demokracie a psychiatrické případy.

Tak jsem dospěla na konci roku k poznání, že nejsem zřejmě duševně zdravá, protože se neraduju ze svobody, kterou necítím, ani z šancí, které nemám.

Dana Studničková, Praha

Hodnocení činnosti KDS za uplynulý rok

(dokončení z 1. strany)

tické ideály mají zcela jasný a přesvědčivý etický náboj.

Sjezd strany vytváří úkol přispívat (či dokonce být "krystalizačním jádrem") k formování nesocialistických demokratických sil. Ve velmi krátké době jsme na tomto poli dosáhli určitých úspěchů, v zákonodárných sborech je vznikající blok pravého středu v mnoha případech schopen prosadit svou vůli. Našimi přirozenými spojenci jsou naši koaliční partneři z CSL a KDH. Naprosto nezbytná jsou však pro nás i nová spojení s demokratickými silami v OF, v nacionálních stranách i v zatím mimoparlamentních demokratických uskupeních. Pokud by se naše dosavadní politické svazky měly stát brzdou vytváření aktivní a vládnoucí politiky pravého středu (pevně doufám, že se to nestane, že naše partnerské strany rychle překonají své vnitřní problémy), musíme být připraveni spoluvytvářet tuto politiku případně i sami: uskutečnit jednotu křesťanských sil v ČR je velmi důležité, ale zabránit jejich izolaci od ostatních demokratických sil je patrně ještě mnohem důležitější.

Na závěr bych rád rozvedl tézi, že jako každá moderní politická strana nejste a nechceme být centralistickým ideovým monolitem, polovojskovou organizací, nýbrž rovnoprávným sdružením samostatných politických subjektů, kteří se nikterak nehodlají vzdát svých osobních názorů, ale spojují se za účelem jejich prosazení s lidmi názorů příbuzných a podobných - tedy krátce řečeno spíše "volební" politickou stranou. Toto zdánlivě banální konstatování má však celou řadu praktických důsledků:

1) Je zbytečné protestovat, že KDS nemá vždy k dispozici dostatečně detailně rozpracovaný program. V KDS se lidé sdružují na základě společných cílů, idejí a zásad, ne však na základě předepsa-

ných programových řešení. Vždy všem důležitým problémům, před které nás skutečnost postaví, hodláme podle svého nejlepšího vědomí a svědomí zaujmout stanovisko v duchu křesťanských zásad. V žádném případě však nehodláme "převálcovat" skutečnost i lidi ve jménu báječného utopického programu budoucí společnosti - jak to podnes s oblibou činí socialistická politika.

2) V oblasti organizace a šíření informací jsme mnoho dlužni, přesto není správně vidět problém jen v tom, že řadové členové strany nejsou dostatečně řízeni, že nedostávají konkrétní "stranické úkoly". Jako svobodní občané se samozřejmě mohou podílet na celé řadě nejrůznějších aktivit a je vysoce chválné, dokáží-li i tuto svou činnost uplatnit ve prospěch dobrého jména KDS. (Připomeňme např. význam pomoci pro Černobyl, která začala vlastně jako soukromá iniciativa několika členů KDS.) Jako členové strany však mají prvořadou politickou povinnost přispívat k rozšiřování strany a jejího vlivu a k prosazení jejích cílů ve společnosti.

3) Přestože sjezd strany zatím příslušné návrhy neakceptoval, bude brzy nutné znovu vznést otázku politického řízení strany, a to zvláště navenek, směřem ke společnosti a k orgánům státu. I kdybychom hodlali ignorovat praxi drtivě většiny západních demokratických stran, skutečnost je taková, že je technicky neproveditelné a ústavně zakázané podřídit naše představitele ve vládách a zákonodárných sborech přímému stranickému vedení. Tito naši volení představitelé, jejichž kandidatura musí ovšem i v budoucnu zůstat plně v kompetenci řádně demokraticky ustavených orgánů strany, by měli podle svého názoru napříště spoluurčovat vnější politickou linii naší strany nejen fakticky (jak tomu již dnes evidentně je a nemůže nebyť), ale také statutárně.

Nechceme-li mít "tvrdý" utopický program, zaštiťovaný jen ředí kolektivního rozhodování funkcionářů, musíme nezbytně disponovat určitými osobnostmi, reprezentujícími naši část spektra pluralitních postojů. Je do značné míry problematické, že naše strana je spojována jen s velice málo jmény. Svou roli zde sehrála skutečnost, že mnozí z našich stoupců zvůňných jmen rozvolnili své spojení s KDS pro své postavení církevní, akademické, novinářské či pro své spojení s OF. Svou roli zde sehrála i naprostá rozvrácenost naší politické scény: znovu a znovu se ukazuje, že pouhá volba do té či oné funkce stranické či státní nerozhoduje o skutečném politickém postavení, že takové postavení je mnohem spíše závislé na minulých kontaktech s naší i zahraniční veřejností. Pevně věříme, že se nám podaří dosavadní úzké vedení KDS rychle rozšířit o obecně známé a respektované reprezentanty. První důležitý krok byl

učinně komunálními volbami: několik set našich členů bylo zvoleno do důležitých pozic v obecních zastupitelstvech, v nichž budou moci osvědčit věrohodnost křesťanské politiky a současně se autenticky i před veřejností etablovat jako výraznější představitelé naší strany. Vítám tento vývoj přes všechny složitosti a problémy, které s sebou jako každá zdravá pluralita nutně ponese: pardubický starosta bude patrně ve straně reprezentovat poněkud jinou politickou linii než klatovští radní. Opakovaně jsme vyhlásili, že posláním politiků je služba, že nechceme vždy dávat přednost zájmům země před zájmy úzce stranickými. Myslím, že bychom se měli i v úvahách o budoucnosti strany řídit touto devizou: ke skutečnému prospěchu KDS jsou právě ty její počiny, kde stranický či dokonce jen čistě osobní zájem ustoupí do pozadí před zájmem obecným.

Václav Benda

Co s osmašedesátníky?

(dokončení z 2. strany)

co chtějí. Je pravda, že se lidé mohou chovat odvážně, ale pak přijde náhlá reorganizace pracoviště a pro nepohodlné už není v novém pavouku místo. Taková je bohužel praxe. Netvrdím, že je to vina pouze osmašedesátníků, ale ti hrají důle-

žitější roli, než si zaslouží. Jinak by se p. Hanák tolik nerozčil. Narozdíl od něj nejsem o žádnou vnitřní dekolonizaci a odvážnějším chování většiny z nich za normalizace moc přesvědčen.

Jiří Malušek

AKTUALITY

Vážený přítel

V řadě obcí kandidovali a byli zvoleni jako KDS lidé, kteří do té doby neměli s naší stranou žádné kontakty. Tak se stalo, že např. v okrese Pelhřimov bylo zvoleno 15 poslanců za KDS, ačkoliv naši stranici věděli pouze o devíti. Vzhledem k tomu, že podobná situace je i v jiných okresech (např. Blansko, Jihlava, Mělník atd.), je třeba získat na okresních statistických úřadech volební výsledky v jednotlivých obcích. Podle těchto výsledků, které porovnáme s našimi, budeme moci "zbloudilé" Křesťanské demokraty vypátrat a získat pro těsnější spolupráci s naší stranou. Pokud potřebujete k dané problematice získat další informace, zatelefonujte mi na tel. 02/2351454.

Tomáš Svoboda

Doplň časopisu RESPEKT

"KDS odpůrcem ekonomické reformy"

V 2. čísle časopisu Respekt byl otištěn článek pana Gabala OF-konec nebo začátek. Autor v něm mimo jiné píše, že "do protireformního bloku přešla i Křesťansko-demokratická unie, čímž fórum přišlo o své poslední spojení z hlediska hospodářské politiky, o voliče KDS.

Toto prohlášení na mě dělá dojem, že autor neví, o čem píše. Pokud pomjnu, že volební koalice KDS a CSL nenesla název Křesťansko-demokratická unie ale Křesťanská a demokratická unie, překvapuje mě, že Křesťansko-demokratická strana (KDS) je dávana do souvislosti s odpůrci ekonomické reformy.

Jako ústřední tajemník Křesťansko-demokratické strany prohlašuji, že naše strana vždy patřila mezi ty síly v naší společnosti, které ekonomickou reformu jednoznačně podporují a prosazují. Jestli bychom v této souvislosti mohli něco kritizovat, potom jen opožděnost těchto změn a liknavý postoj levicových politiků (i uvnitř OF) k dané problematice.

Tomáš Svoboda
ústřední tajemník KDS"

Časté schůzky PRAVICE

Poslední dobou se zcela pravidelně (1x do týdne) schází představitelé našich pravicových stran. Jednání se účastní členové vedení KDS, LDS, RU, ODA, KAN a Klubu dem. pravice HOS. Na jednání se projednávají stanoviska jednotlivých stran k aktuálním politickým otázkám i možnosti užší spolupráce na stranické úrovni. Mimo těchto schůzek "na nejvyšší úrovni" vznikají i společné příležitostné komise, např. k posouzení možnosti vydávat společný deník pravice nebo k vypracování společného stanoviska k navrhovanému zákonu o politických stranách. Na dalším setkání bychom měli zaujmout společné stanovisko k ilustracím.

Vážení čtenáři, zajistili jsme výrobu ZPRAVODAJE v tiskárně a tím pádem zvyšujeme jeho náklad ze 450 na 3000 kusů! Hurá! Dostane se na každého z vás.

Má to však jeden háček. Do konce února budou chodit Zpravodaje do místních organizací zdarma. Od března se Zpravodaje budou již platit (1 Kčs = 1 kus). Objednat si je může jak člen, tak MO - nevylučujeme z možnosti objednat si Zpravodaj ani nečleny, ale distribuce se bude provádět zásadně přes MO. Jednotlivé zasilání poštou nebo přes PNS je finančně neúnosné.

Objednávku a ústřížek složenky, kterou uhradíte odpovídající částku, nalepte na korespondenční listek a zašlete na adresu Zpravodaje. Na složenke nezapomeňte uvést variabilní symbol: 001!

OBJEDNÁVKA ZPRAVODAJE KDS

Jméno a příjmení

adresa (ulice, město, PSČ)

počet kusů

MO (adresa)

Předplatné do konce června činí 17 Kčs a do konce roku 43 Kčs.